

ten. Producenten er nærmest til at bære risikoen ved produktets særlige egenskaber og fejl ved produktet i forhold til de særlige produkter, som dette ansvar er fastlagt for. Det drejer sig i forhold til miljøbeskyttelsesloven om pesticider, biocider og handelsgødning til jordbrugsformål.

Det foreslås ligeledes, at producenten bærer et ubetinget ansvar på et offentligretligt grundlag for en forurening eller en overhængende fare herfor ved erhvervs-mæssig og offentlig anvendelse af affaldsstoffer (slam) og husdyrgødning til jordbrugsformål, hvis forureningen er sket som følge af fejl ved produktet. Ansvaret omfatter således ikke forureninger som følge af produktets særlige egenskaber (udviklingsskader). Forslaget medfører, at der på dette område ikke er nogen, der er ansvarlig for udviklingsskader. Der er i den forbindelse lagt vægt på, at det ikke kan udelukkes, at et producentansvar for udviklingsskader på dette område kan indebære en væsentlig negativ effekt på den ønskede samfundsmæssigt nyttige genanvendelse, med øget forbrænding eller deponering til følge. Der er lagt vægt på, at de danske krav til kvaliteten af slam er restriktive, og det anses derfor for nær usandsynligt, at en forskriftsmæssig anvendelse kan medføre skader. For husdyrgødning udformes det ubetingede ansvar for producenten sådan, at denne fortsat er ansvarlig, hvis husdyrgødningen indeholder væsentlige mængder af stoffer eller organismer, som er tilført husdyrgødningen, og som ikke hidrører fra husdyrenes urin og fækalier (fejl ved produktet).

Producentansvaret indebærer en lempelse af det ubetingede ansvar for brugeren. Baggrunden for lempelsen er, at det kan ramme den enkelte bruger uforholdsmæssigt hårdt, hvis brugeren - selvom anvendelsen beviseligt er sket efter forskrifterne for produktet - alligevel holdes ubetinget ansvarlige for forureninger, som produktet forårsager. Brugeren skal for at undgå ansvaret kunne godtgøre, at produktet er håndteret i overensstemmelse med de fastsatte forskrifter m.v.

Producenten bærer det ubetingede ansvar på et offentligretligt grundlag, uanset om brugerens ubetingede ansvar på det konkrete område er lempet, fordi der kan siges at foreligge en udtrykkelig tilladelse, som beskrevet under afsnit 2.1.6. Lempelsen af brugerens ansvar slår således ikke igennem over for producenten.

Der er tale om en deling af ansvaret mellem producenten og brugeren.

Producentens/importørens ubetingede ansvar på et offentligretligt grundlag er i denne sammenhæng en skærpelse af gældende ret. Der kan fremover gives et

påbud direkte til producenten/importøren om forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger.

3.1.2. Jordforureningsloven

Med lovforslaget ophæves jordforureningslovens kapitel 5, som er påbudskapitlet. Påbudshjemlerne flyttes over i miljøbeskyttelsesloven, således at der ikke ændres på muligheden for at udstede påbud for forureninger sket før den 30. april 2007. For jordforureninger sket efter den 30. april 2007 skal påbud vedrørende både jordforureninger og andre forureninger udstedes efter de nye regler i miljøbeskyttelsesloven. De nye regler er dog udformet over den gældende model i jordforureningsloven.

3.1.3. Havmiljøloven

Det bemærkes, at der er forskel på direktivets ubetingede ansvar på et offentligretligt grundlag og det objektive erstatningsansvar, der gælder i havmiljøloven i dag, idet havmiljøloven alene opererer med et objektivt erstatningsansvar for bekæmpelsesudgifter, mens direktivets ansvar også omfatter pligt for den ansvarlige til at forebygge/bekæmpe en overhængende fare for en miljøskade eller en miljøskade og afhjælpe en opstået miljøskade og bære omkostningerne herved.

De forhold, der i dag er underlagt objektivt erstatningsansvar i havmiljøloven, vil fortsat have dette ansvarsgrundlag, men i tilfælde af en miljøskade eller en overhængende fare herfor (i miljøansvarsdirektivets forstand) med det bredere indhold, som direktivet kræver (herunder afhjælpningspligt). Er der ikke tale om en miljøskade eller en overhængende fare herfor, vil havmiljølovens almindelige regler, herunder § 44, fortsat gælde. Ansvaret efter § 44 indtræder kun, hvis påvirkningen er i strid med loven eller tilhørende bekendtgørelser eller er omfattet af § 58 (om ulykker m.v.).

For de forhold, der i dag ikke er underlagt et objektivt erstatningsansvar i havmiljøloven, f.eks. faste stoffer i bulk (transport af lastede varer, der ikke er i container) indføres - i tilfælde af en miljøskade - det ubetingede ansvar på et offentligretligt grundlag i det omfang, som direktivet foreskriver, dvs. også pligt til at afhjælpe/bekæmpe skaden.

Direktivet giver mulighed for at lempe det ubetingede ansvar til et skyldbaseret ansvar med omvendt bevisbyrde, når der er tale om en miljøskade forårsaget af en aktivitet/udledning, som var udtrykkeligt tilladt.

Denne lempelsesmulighed anvendes ved gennemførelsen af miljøansvarsdirektivet. Kan den ansvarlige derfor godtgøre, at der er tale om en udtrykkelig tilladt